

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БЕРДЯНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради
Бердянського державного
педагогічного університету

від 26 травня 2016 року
(протокол №14)

Стратегія і розвиток бізнесу

**ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
підготовки бакалавра
спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»**

спеціалізація: Підприємництво в сфері торгівлі та послуг

**Бердянськ
2016 рік**

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:
кандидат економічних наук, доцент Кучер С.Ф.

Обговорено та рекомендовано вченовою радою Бердянського державного педагогічного університету, 18 травня 2016 року, протокол № 8

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Стратегія і розвиток бізнесу» складена відповідно до освітньої програми підготовки фахівців освітнього ступеня «бакалавр», галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», спеціалізація: Підприємництво в сфері торгівлі та послуг.

Предметом навчальної дисципліни є система знань, вмінь, і навичок щодо здійснення стратегічного процесу в бізнесі за умов мінливого середовища.

Міждисциплінарні зв'язки: «Стратегія і розвиток бізнесу» передує вивченю дисциплін «Планування бізнесу», «Логістика», після вивчення дисциплін «Економіка підприємства», «Менеджмент», «Маркетинг».

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою навчальної дисципліни «Стратегія і розвиток бізнесу» є засвоєння студентами теоретичних знань щодо стратегії підприємства, та формування навичок управління стратегічними змінами, сутності й особливостей стратегічного управління на підприємстві; закладення основи знань теоретико-методологічних аспектів та навичок практичного застосування прийомів і методів розробки стратегічних планів, проектів і програм на базі управління стратегічними змінами на підприємстві, формулювання функціональних стратегій, формування ресурсно-компетенсистої бази і організаційної культури в процесі реалізації стратегічних змін у динамічному ринковому середовищі.

1.2. Основними завданнями дисципліни «Стратегія і розвиток бізнесу» є оволодіння: теоретичними зasadами управління змінами, методів аналізу ресурсів і компетенції бізнесу та набути навичок аналізу і розвитку організаційної структури і культури підприємства, впливу на агентів стратегічних змін на підприємстві.

1.3. Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні набути таких компетентостей:

Загальні компетентності.

Інструментальні компетентності: Здатність до формування світогляду, розвитку людського буття, суспільства, природи і духовної культури; Здатність розглядати суспільні явища в розвитку і конкретних історичних умовах.

Спеціальні (фахові) компетентності.

Застосування знань на практиці. Здатність зібрати і проаналізувати вихідні дані, необхідні для розрахунку економічних і соціально-економічних показників, що характеризують діяльність господарюючих суб'єктів світової економіки і міжнародних економічних відносин. Здатність виконувати необхідні для складання економічних розділів планів розрахунки, обґруntовувати їх та представляти результати роботи відповідно до прийнятих міжнародними економічними організації стандартами.

Та демонструвати такі результати навчання:

Здатність користуватися нормативними документами у своїй професійній діяльності, готовність до дотримання чинного законодавства та вимог нормативних документів; Здатність на основі типових методик та чинної нормативно-правової бази України, міждержавних і міжнародних статистичних органів розрахувати економічні та соціально-економічні показники, що характеризують діяльність господарюючих суб'єктів світової економіки і управління зовнішньоекономічною діяльністю; Здатність використовувати професійні знання, вміння, навички для розв'язання практичних завдань в галузі підприємницької діяльності і торгівлі.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 5/150 (кредитів ЄКТС/години).

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Тема 1. Стратегія і розвиток бізнесу: поняття, еволюція концепцій.

Сутність стратегії. Еволюція концепції стратегії підприємства. Характеристика розробок десяти шкіл стратегій. Види стратегій. Вивчення сутності стратегії підприємства, її еволюції та видів

Тема 2. Організація стратегічного управлінського обліку. Підходи до стратегічного управління, етапи управління і конкурентні стратегії підприємства. Крива досвіду і стратегічне позиціонування, ранжування ключових чинників успіху, суть концепції сталого розвитку.

Тема 3. Управління витратами та цінністю підприємства: Сутність стратегічного управління витратами, аналіз ланцюжка цінності, та калькуляція витрат повного життєвого циклу. Порівняння процесу традиційного калькулювання та калькулювання цільової собівартості, цілі зворотного інжинірингу (пошарового аналізу), метод кайзен костинг.

Тема 4. Оцінювання середовища функціонування підприємства.

Сутність та методи стратегічного аналізу. PEST-аналіз. Аналіз галузі. SWOT-аналіз

Тема 5. Інструменти формалізації та прийняття рішень. Взаємозв'язок видів управлінських рішень за рівнями управління та ступеня деталізації операцій у цілях калькулювання за видами діяльності. Порівняння традиційного і поопераційно-орієнтованого обліку витрат (ABC/M-аналіз, ABB). Аналіз ефективності використання ресурсів (аналіз прибутковості клієнтів), планування матеріальних потреб (MRP-систем), інструментарій діагностики витрат підприємства.

Тема 6. Методи підвищення ефективності та управління якістю. Рейнжиніринг бізнес-процесів, теорія обмежень. Системи «TQC», «JIT», витрати і якість в стратегічному управлінському обліку,

тотальна оптимізація «знизу вгору».

Тема 7. Фінансове оцінювання діяльності підприємств. Оцінювання центрів відповідальності, методи оцінки інвестиційних проектів, оцінка їх ризику. Концепція

стратегічного управління підприємством за показником суми доданої економічної вартості (EVA).

Тема 8. Збалансована система показників в системі стратегічного обліку. Сутність і складові збалансованої системи показників, особливості застосування. Показники функціонування підприємства за Нортоном і Капланом, ефективність впровадження.

Тема 9. Корпоративна стратегія підприємства.

Сутність, принципи та особливості корпоративних стратегій підприємства. Види корпоративної стратегії

Тема 10. Матричні методи формування корпоративної стратегії підприємства.

Матричні методи портфельного аналізу. Матриця Бостонської консультативної групи (матриця росту). Багатокритеріальні матриці портфельного аналізу

Тема 11. Альтернативність у стратегічному виборі.

Стратегічні альтернативи діяльності підприємства. Формування портфеля стратегічних альтернатив. Оцінювання і порівняння альтернативних варіантів стратегій

Тема 12. Декомпонування корпоративної стратегії.

Декомпонування загальних стратегій підприємства. Сучасні підходи до декомпонування стратегії підприємства

Тема 13. Загальна характеристика функціональної стратегії.

Сутність функціональної стратегії. Система, що забезпечує стратегії (ресурсні стратегії)

Тема 14. Стратегічні аспекти у функціональних сферах діяльності підприємства.

Функції вищого керівництва підприємства при розробці стратегії. Види функціональних стратегій та основні елементи організації їх розробки

Тема 15. Сучасний стан та перспективи розвитку стратегічного управління в Україні.

Особливості стратегічного підходу в управлінні українськими підприємствами на сучасному етапі. Перспективи використання стратегічного управління на підприємствах України

3. Рекомендована література

1. Афанасьев М.В. Стратегия подпринимательства: Навч.-метод. Посіб. /М.В. Афанасьев, Г.О. Селезньова. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2016. – 272 с.
2. Василенко В.О. Стратегичне управління підприємством: Навч. посіб. /В.О. Василенко, Т.І. Ткаченко. – К.: ЦНЛ, 2014. – 401 с.
3. Клівець П.Г. Стратегія підприємства: Навч. посіб. /П.Г. Клівець. – К: «Академвидав», 2015. – 320 с.
4. Ковтун О.І. Стратегія підприємства: Навч. посібник /О.І. Ковтун. – Л.: «Новий світ», 2016. – 388 с.

5. Савченко В.Д. Стратегія підприємства: Навч. посіб. /В.Д. Савченко, М.І. Байдик, Р.М. Шелудько. – Х.: ХНАУ ім. В.В.Докучаєва, 2014. – 206с.
6. Герасимчук В.Г. Розвиток підприємства: діагностика, стратегія, ефективність / Герасимчук В.Г. – К.: Вища школа, 2016. – 265 с.
7. Минчинська І.В. Стратегія підприємства: курс лекцій / І.В. Минчинська. – Ірпінь: 2016. – 314 с.
8. Назаренко О.В. Стратегія підприємства: Навч. посіб. /О.В. Назаренко. – Х.: Видавництво НФаУ, 2013. – 142с.
9. Наливайко А.П. Теорія стратегії підприємства. Сучасний стан та напрямки розвитку /А.П. Наливайко. – К.: КНЕУ, 2011. – 228 с.
10. Оберемчук В.Ф. Стратегія підприємства: Короткий курс лекцій /В.Ф. Оберемчук. – К.: МАУП, 2016. – 127 с.
11. Саєнко М.Г. Стратегія підприємства. Підручник /М.Г. Саєнко. – Тернопіль: «Економічна думка», 2016. – 390 с.
12. Сумець О.М. Стратегії сучасного підприємства та його економічна безпека: Навч. посіб. /О.М. Сумець, М.Б. Тумар. – К.: «Хай-Тек Прес», 2015. – 399 с.

4. Методи навчання:

1. Словесні методи навчання: лекція, розповідь, бесіда.
2. Наочні методи навчання: ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження.
3. Практичні методи навчання: вправи, практичні роботи.
4. За характером пізнавальної діяльності: пояснально-ілюстративні, репродуктивні, частково-пошукові.
5. Методи стимулювання навчальної діяльності - метод навчальної дискусії.
6. Методи контролю і самоконтролю у навчанні - метод усного контролю (індивідуальне, фронтальне опитування і комбіноване), метод письмового контролю

5. Форма підсумкового контролю успішності навчання екзамен

6. Система оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка шкалою ЄКТС Для всіх видів підсумкового контролю
	Для підсумкового семестрового контролю, що включає екзамен, курсову роботу, практику	Для підсумкового семестрового контролю, що включає залік	
90-100	відмінно	зараховано	A (відмінно)
65-89	добре		BC (добре)
50-64	задовільно		DE (задовільно)
35-49	незадовільно	не зараховано	FX (незадовільно) з можливістю повторного складання
1-34	незадовільно		F (незадовільно) з обов'язковим

			повторним вивченням дисципліни
--	--	--	---